

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Факультет іноземної філології
та соціальних комунікацій

IX

**ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ**

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

15-16 квітня 2021 року

Матеріали

of compensation energy directly depends on how accurately we measure and calculate the amplitude and frequency of the harmonics and determine the temporary overvoltage.

In this paper, we developed the program that allows to record input signal and to calculate with high accuracy the deviations of the indicator's quality of electricity and the algorithms in order to find non-sinusoidal voltage and temporary overvoltage and to save data for future additional analyses. Besides, using measured data, recommendations can be made for optimizing the operation of electrical networks, to eliminate undesirable phenomena by various consumers and reduce electricity losses in distribution networks.

References:

1. An Interactive Guide to The Fourier Transform.
URL: <https://betterexplained.com/articles/an-interactive-guide-to-the-fourier-transform/>
2. Quinn, B.G. Estimation of frequency, amplitude and phase from the DFT of a time series / B.G. Quinn // IEEE Trans. Signal Processing, vol. 45, no. 3, 1997. С. 814–817.
3. ГОСТ 13109-97. Нормы качества электрической энергии в системах электроснабжения общего назначения. М.: Изд-во стандартов, 1997 г.
4. DSTU EN 50160: 2014. Характеристики напруги електропостачання в електричних мережах загальної призначеності (EN 50160:2010, IDT). К., Мінекономрозвитку України, 2014 р.
Academic adviser: A. M. Diadchko, PhD in Philology, Associate Professor of foreign languages department, Sumy State University

Євгенія Бурнос,

старший викладач кафедри мовної підготовки іноземних громадян
Сумського державного університету

Мохамед Разі,

студент Сумського державного університету

ПРОФЕСІЙНА КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ

Мета дослідження: охарактеризувати мовнокомунікативні навички як складника професійної компетентності іноземних студентів медичних

спеціальностей. В даному контексті *актуальним* стає оволодіння іноземцями мовою як засобом професійно-особистісного розвитку в процесі навчання.

Специфічні особливості професійної діяльності лікаря визначають необхідність постійного спілкування з різними категоріями людей: з пацієнтами та їхніми родичами, з колегами по роботі. Для цього лікар повинен володіти культурою спілкування, принципами і нормами медичної етики. Проблема навичок міжособистісного спілкування у системі професійної підготовки студентів-медиків відбувається не тільки в навчальних аудиторіях, а й у лікарнях, де студенти оволодівають необхідними практичними навичками [1, с. 137].

Етап здобуття професії лікаря, а також виконання своєї професійної діяльності вимагає від іноземних студентів високого рівня професійної та комунікативної компетенції [2, с. 254].

Особливість навчання мовленнєвої компетентності полягає в розвитку і вдосконаленні механізмів мови, формуванні професійно-значущих комунікативних умінь і навичок клінічного мислення. До професійно-комунікативних компетенцій належать уміння усвідомлювати і чітко визначати своє мовне завдання; уміння чітко планувати хід бесіди; уміння подавати такі репліки-стимули, на які б давалися відповідні репліки-реакції бажаної функціональної спрямованості, а також навички вести діалог (ставити конкретні запитання, які б направляли відповіді пацієнта в рамки. Встановлені самим студентом; ставити уточнювальні запитання, в яких студент сам використовує знайому лексику і знайомі граматичні конструкції) .

Необхідно постійно звертати увагу іноземного студента на особливості комунікативної поведінки носіїв іншої культури, проводити порівняння з рідною культурою, вивчати стереотипи і готувати до різних ситуацій спілкування, виконувати завдання з невербальної поведінки. Підготовка іноземного студента до міжкультурної комунікації включає в себе оволодіння мовним етикетом і нормами комунікативної поведінки іншого народу, що

забезпечує правильну стратегію професійного спілкування, в тому числі й у медичній сфері.

Відтворюючи клінічні ситуації в навчальному процесі, викладач спонукає іноземних студентів до мовлення і взаємодії співрозмовників. Таким чином, обмін інформацією завжди відбувається в конкретних ситуаціях спілкування. Потрібно відтворювати в процесі навчання ситуації з мотивацією мовної діяльності та формування мовних звичок, що важливо для комунікативних потреб студентів. Відомо, що комунікативно-спрямоване навчання передбачає відтворення процесу навчання як моделі спілкування. І якщо на початковому етапі навчання студенти-іноземці формують елементарні навички спілкування в умовах українськомовного оточення, то на основному етапі навчання найважливішим виявляються комунікативні потреби студентів навчально-наукової сфери діяльності в аспекті спеціальності.

Оволодіння комунікативною поведінкою носіїв культури має відбуватися як за допомогою рецептивного засвоєння мови і невербальних засобів спілкування, так і в процесі участі студентів у продуктивних видах діяльності – рольових діалогах і рольових іграх, виконання комунікативних завдань. Підготовлене монологічне мовлення, діалог, спонтанне висловлювання, доповідь на медичну тему, дискусія – усі ці форми роботи спрямовані на навчання студента спілкуванню. Важливу роль у навчанні комунікативної поведінки відіграють сучасні цифрові та мультимедійні технології. Доцільно переглядати і відеоматеріали професійного характеру, і художні фільми, в яких представлений весь діапазон екстралінгвістичних засобів спілкування. Серед нових технологій викладання знань усе популярнішим стає метод *інтерактивного навчання* – один із варіантів комунікативних технологій, що передбачає двосторонній обмін інформацією між суб`єктом і об`єктом навчання.

Вивчаючи мову спеціальності, іноземні студенти-медики:

- 1) засвоюють найбільш частотні комунікативно-цінні мовні засоби наукового стилю мовлення;

- 2) знайомляться зі структурними моделями текстів, характерними для медичних дисциплін;
- 3) формують загальнонауковий термінологічний і понятійний апарат.

Формуванню мовленнєвих мовних навичок і вмінь на матеріалі наукового стилю мови допомагає студентам-іноземцям оволодівати знаннями на основних предметах. Студенти навчаються :

- розуміти усні і письмові тексти, бачити всі закладені в них змісти, створювати власні тексти;
- висловлювати одну думку різними способами, адекватно реагуючи на ситуацію за допомогою мовленнєвих вчинків;
- активно і творчо аналізувати і використовувати наукову літературу за фахом;
- засвоювати наукову інформацію;
- обробляти, оцінювати, описувати дані клінічних досліджень;
- виконувати роботи у вигляді рефератів, статей, доповідей.

До кожного тексту з наукового стилю викладачами мови розробляються вправи (фонетичні, лексичні, лексико-граматичні, вправи з метою формування мовленнєвих навичок і вмінь). Наприклад, студент повинен орієнтуватись у комунікативному завданні кожної смислової частини тексту, прогнозувати подальший зміст речення, смислової частини тексту, визначати головну й додаткову інформацію та ін. Реалізація принципу комунікативності під час навчання читання навчальної літератури передбачає максимальне використання реальних завдань, що виконуються студентами на заняттях зі спецдисциплін.

Головною метою занять з української мови є формування навичок і вмінь аудіювання і читання українською мовою найбільш уживаних слів, словосполучень, речень, тобто лексичного та термінологічного матеріалу, з яким студент може зустрінутися на практиці. Матеріали, які вивчаються на заняттях з української мови, дозволяють перейти від ознайомлення з лексикою і граматику до використання його на рівні професійної комунікації під час спілкування у клініці з пацієнтами. Наприклад, у 3 семестрі студенти вивчають

такі теми: «Будова людського організму», «Паспортні дані хворого», «Скарги хворого», «Захворювання серцево-судинної системи», «Захворювання дихальної системи», «Захворювання травної системи», «Захворювання сечовидільної системи», «Структура медичного закладу». Матеріал, який вивчають студенти на заняттях української мови, знайомить їх з особливостями діалогу лікаря з хворим. Слід відзначити особливий інтерес іноземних студентів до навчання професійного спілкування, до мовленнєвого етикету, знання якого є реальною потребою для них. Вивчення етикету є складовою частиною включення до комунікації з носіями мови, оскільки адекватне взаєморозуміння учасників комунікативного акту, які належать до різних національних культур, передбачає знання та вміння правильно використовувати різні мовні одиниці. Під час відбору мовленнєвих одиниць для кожного етапу навчання необхідно брати до уваги не тільки комунікативні потреби, але й професійні інтереси, соціальні ролі, в яких виступають студенти в навчально-професійній сфері спілкування. Така робота має на меті запобігти типовим помилкам у використанні вербальних і невербальних засобів мовленнєвого етикету й правил повсякденної поведінки (наприклад, калькування вербальної одиниці рідної мови на українську, створення штучних мовних конструкцій, сприйняття й оцінка правил повсякденної поведінки чужого народу відповідно до культурних традицій свого народу).

Висновки. Особистісне і професійне становлення іноземного студента вищого навчального медичного закладу, його мовленнєва компетентність ґрунтується на глибоких професійних знаннях (навчання специфічної медичної термінології, особливостей спілкування з пацієнтами).

Таким чином, робота з іноземними студентами на заняттях з української мови як іноземної потребує:

- стимулювання професійно-пізнавальної мотивації студентів до оволодіння вміннями ділового спілкування як значущого складника професійно комунікативної компетентності;

- створення у процесі навчання ситуацій взаємодій, наближених до реальних умов професійної діяльності.

Заняття української мови як іноземної мають бути наповнені професійно орієнтованим змістом, з урахуванням лінгвокультурних особливостей, що сприяє формуванню мовнокомунікативних навичок. Основним завданням під час формування таких навичок є: розвинути здатність іноземних студентів до розв'язання комунікативних завдань у сфері професійної діяльності, мотивувати іноземних студентів брати участь у діалоговій комунікації, демонструвати достатній рівень знань медичної термінології.

Список використаних джерел:

1. Абатуров А.Е., Агафонова Е.А., Бабич В.Л. Факторы, определяющие мотивационный и эмоциональный контекст образовательного процесса в медицинском высшем заведении. *Здоровье ребенка*. 2015. № 6 (66). С.136–141.
2. Лембрик І. С. Формування професійної комунікативної компетентності у студентів-медиків 4-6-х курсів факультету підготовки іноземних громадян при вивченні дисципліни «Педіатрія». *Буковинський медичний вісник*. 2016. Т. 20, №1 (77). С. 254–257.

Дар'я Міщенко,

студентка Сумського державного університету

АМЕРИКАНСЬКИЙ СТРУКТУРАЛІЗМ

Широке поширення в науці поняття структури зумовили виникнення структуралізму. Структура (лат. *structura* - будова, розміщення, порядок) – спосіб закономірного зв'язку між складовими предметів і явищ, мислення та пізнання, сукупність істотних зв'язків між виділеними частинами цілого, що забезпечує його єдність; внутрішня будова чого-небудь. У лінгвістиці виділяють чотири основні напрямки структуралізму:

- 1) Празька лінгвістична школа ;
- 2) Американський структуралізм ;
- 3) Копенгагенська школа ;